

Asia: OPH 905-2023

Luonnos tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden muutoksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Into - etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry (Into) kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteiden muutoksesta. Etsivää nuorisotyötä ja nuorten työpajoja - työmuotoja, joissa laajalti tuetaan nuoria koulutuksen nivelvaiheissa, myös perus- ja toisen asteen välisissä siirtymissä - edustava, Kohdennetun nuorisotyön osaamiskeskusta koordinoiva valtakunnallinen asiantuntijajärjestö Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry kiittää mahdollisuudesta ottaa kantaa TUVA-koulutuksen perusteisiin ehdotettuihin muutoksiin.

Inton sekä aluehallintoviraston toteuttamien kyselyjen perusteella tiedämme, että jo reilusti yli kolmannes Suomessa toimivista työpajoista (joita on yhteensä noin 280) toimii TUVA-koulutuksen vaihtoehtoisena oppimisympäristönä yhteistyössä koulutuksen järjestäjän kanssa. Määrä myös kasvaa jatkuvasti, kun yhä uudet oppilaitokset huomaavat käytännön myötä tarpeen löytää enemmän tukea tai opiskelurauhaa tarvitseville TUVA-opiskelijoille sellaisia oppimisympäristöjä, joita juuri nuorten työpajat voivat tarjota.

Työpajapedagogiikan kulmakivinä tässä yhteydessä toimivat esimerkiksi:

- pienet ryhmäkoot,
- rohkaisu ja harjaantuminen sosiaalisiin tilanteisiin turvallisissa tiloissa ja vertaisten kanssa,
- yksilövalmentajan luottamuksellinen yksilöllinen tuki arjen rytmeihin ja elämänhallintaan, sekä
- osaamisen tunnistaminen ja kannustaminen motivaation löytämisen pariin toiminnallisesti, eli ohjatun yhdessä tekemisen ja työvalmennuksen kautta.

Yhteistyössä koulutuksen järjestäjien kanssa nuorten työpajat tarjoavat yleisimmin mahdollisuuksia suorittaa TUVA-koulutuksen osat ”Opiskelu- ja urasuunnittelutaidot”, ”Arjen taidot ja yhteiskunnallinen osallisuus” sekä ”Työelämätaidot ja työelämässä tapahtuva oppiminen”.

Vastaavasti etsivät nuorisotyöntekijät ovat monilla paikkakunnilla säännöllisesti kohdanneet ja tukeneet TUVA-koulutuksen piirissä olevien opiskelijoiden elämäntilanteita, myös heidän koulutuspolkujensa eheyttä näin tarvittaessa turvaten.

Koulutuksen muodostuminen

Into kannattaa koulutuksen muodostumiseen esitettyjä muutoksia. Koulutuksen rakenteeseen ja keston esitetyt muutokset lisäävät koulutuksen joustavuutta, jolloin se voi mukautua entistä paremmin opiskelijoiden elämäntilanteisiin ja koulutuksen kentällä kulloinkin vallitseviin olosuhteisiin. Pidämme perusteltuna myös sitä, opiskelu- ja urasuunnittelutaidot siirretään ainoasta kaikille yhteisestä koulutuksen osasta yhdeksi valittavaksi osaksi muiden koulutuksen osien joukkoon.

TUVA-koulutukseen tulevien opiskelijoiden lähtökohdat ja tarpeet ovat hyvin moninaisia. Jotkut ovat ehkä hyvin motivoituneita korottamaan lukuaineiden arvosanojaan päästäkseen haluamaansa lukioon. Toisilla taas keskeiset tarpeet saattavat liittyä kasvun ja osallisuuden haastaviin kysymyksiin, hyvinvoinnin kohentamiseen, osaamisidentiteetin rakentamiseen tai elämäntilanteen kokonaisvaltaiseen vakauttamiseen siten, että tutkintotavoitteinen opiskelu jatkossa on mahdollista sen hetkistä vahvemmalta perustalta käsin. Ja jollekulle omalta tuntuva opiskeluala voi selkiytyä yhdessä tekemisen kautta joskus yllättävänkin nopeasti, jolloin on hyvä, mikäli siirtyminen valmentavasta koulutuksesta tutkintotavoitteiseen koulutukseen käy tehokkaasti, ilman turhia odotteluita.

On hyvä, että tämä tilanteiden moninaisuus näkyy nyt ehdotetulla tavalla myös koulutuksen perusteissa. Näin koulutuksen muodostuminen mahdollistaa kunkin opiskelijan yksilöllisiin tarpeisiin räätälöitävän valmentavan koulutuksen. Muutostenkin jälkeen nuorten työpajoilla on hyvät edellytykset toimia myös jatkossa TUVA-koulutuksen vaihtoehtoisena oppimisympäristönä, ja tarjota kasvatuksellista ja valmennuksellista tukea oppivelvollisillekin nuorille.

Todistusten tuottaminen opiskelijoille

Into puoltaa perusteisiin todistusten kohdalla tehtyjä tarkennuksia ja lisäyksiä. On oikeudenmukainen, yhdenvertaisuuden takaava, pedagogisestikin suositeltava, ja siis monesta hyvästä syystä perusteltu käytäntö luovuttaa opiskelijalle aina todistus kaikista niistä suorituksista,

joita hänelle on koulutuksen aikana kertynyt – ja riippumatta siitä, suorittaako hän koulutuksen loppuun alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Myös ylivoimaisesti suurin osa nuorten työpajoista, toimivat ne sitten yhteistyössä koulutuksen järjestäjän kanssa tai eivät, luovuttaa valmentautujille osaamistodistuksia (tai -merkkejä) sen osaamisen perusteella, jota he työpajajakson aikana ovat tunnistetusti osoittaneet.

Pidämme erittäin valitettavana, mikäli jossain ei ole myönnetty TUVAn koulutuksen keskeyttäneille opiskelijoille heidän suorituksistaan todistuksia perusteiden ensimmäisen version epätarkoituksenmukaisten tekstimuotoilujen takia. Tällaiset puutteet onkin perustetektistä syytä tilkitä käytännössä karttuneen kokemuksen pohjalta – kuten perusteiden uusimmassa luonnoksessa nyt näyttäisikin tapahtuvan.

Tuure Herttaliisa
Into - etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry